

Muzejníček

M
č. 11

Dětský měsíčník od skřítků Muzejníčků
z Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Milé děti,

v listopadu se krátí dny a my pro vás máme nové čtení na dlouhé večery. V muzeu stále probíhá výstava Letem včelím světem se zajímavým doprovodným programem. Srdečně vás zveme na Včelí den 18. listopadu – den plný včel, medu, vosku a perníků. V listopadu se slavnostně otevírá velká výstava o světové válce. Také si nezapomeňte zasoutěžit s naším Muzejníčkem o pěkné ceny! Mějte se krásně a my vás opět srdečně zveme k nám do muzea.

■ z výstavy *První světová válka – léta zkázy a bolesti*

Příští rok v listopadu uplyne přesně 100 let od skončení 1. světové války, známé také jako Velké války. My dnes žijeme v míru, jsme obklopeni blahobytem, a tak si vůbec nedovedeme představit, co znamenalo ve válce žít.

Bylo běžné, že táta rodiny musel odejít bojovat a děti s mámou se musely postarat o živobytí. Ženy a děti musely těžce pracovat na poli i v továrnách místo mužů, kteří umírali na frontách. Leckdy měly hlad, bídu a strach o holý život. Výše jmenovaná výstava chce dnešním lidem tuto nelehkou dobu přiblížit.

Kdo je kdo v muzeu?

Víte vůbec, kdo v muzeu pracuje? Že ne? Každý měsíc se proto seznámíte s jednou muzejní profesí (povoláním), a kdo ví, třeba se také v dospělosti stanete muzejníkem....

Historik

Historie je věda, která zkoumá osudy lidí a jejich jednání, konání, činnost od nejstarších dob po dnešek. Historik pracuje ponejvíce s písemnými prameny, musí se naučit číst staré písmo, vyznat se v době, o které píše, a dokázat promyslet a sdělit to, co zjistil. Ti historikové, kteří se zabývají dobou moderní, dějinami 20. století a současností, mají navíc tu výhodu, že mohou jako zdroj poznání využít vzpomínek pamětníků. Je to tedy tak trochu i práce detektivní, mravenčí a mnohdy je sám historik překvapen, k jakým výsledkům vede jeho objevitelská a detektivní práce.

Historické bádání dělá vlastně člověk především dvěma částmi těla. V oné počáteční fázi je zapojena především ta část těla, kde záda ztrácejí své slušné jméno. Historik, který se chce něco dozvědět, musí totiž prosedět spoustu času v knihovnách, kde zjišťuje, co bylo o „jeho“ tématu již napsáno. A pak musí strávit mnoho času v badatelnách různých archivů, kde hledá k tématu materiály – prameny. A to trvá mnohdy spoustu let.

Pak nastává druhá fáze – promýšlení pramenů a vytváření smysluplné práce, studie, v níž by badatel, historik, sdělil čtenářům, zájemcům, co zjistil, vybádal a napsal to čtivou formou, aby čtenáře zaujal...

A když je toto vše u konce, pak se jednoho dne může stát, že historik objeví v archivu nějaký zastrčený, dobře utajený materiál, který postaví jeho „skvělou“ práci na hlavu a on může vlastně začít znovu.

Co je to?

Každý měsíc náš časopis přináší jeden záhadný předmět ze sbírek muzea.

Hezky popřemýšlej,

co je to, a potom pošli odpověď na adresu:

soutez@muzeumcb.cz.

- podobizna zakladatele našeho muzea
- vosková figurína muže v kroji
- včelí úl zvaný Doudlebák

Ze správných odpovědí na konci měsíce vylosujeme výherce a odměníme ho pěknou cenou!

*Správnou odpověď
a vítěze objevíte
v příštím čísle.*

Správná odpověď říjnového čísla je **voskový sloupek**, vyrobený z tzv. voskového drátu, v podobě modlitební knihy. Voskové sloupky bývaly často přinášeny z poutí jako dárky z lásky a na památku.

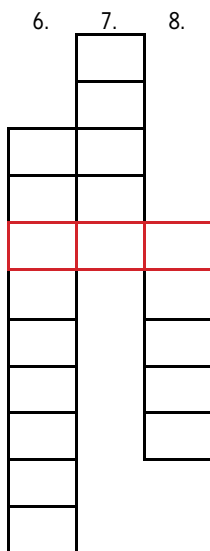
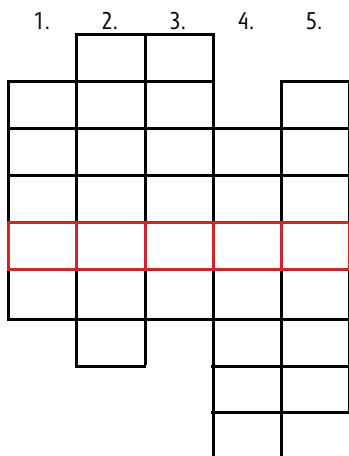
Výhercem se stává Karel Skusil. Gratulujeme!

CO VÍŠ O VČELÁCH?

Jak jinak můžeš nazvat úl? Odpověď najdeš v tajence.

- přední část těla včely
- zadní část těla včely
- včelí sameček
- včely, kterých je v úle nejvíce
- včela se vyvíjí z.....
- doplň druhé jméno včely, která tvoří med
- včely sbírají pyl z.....
- včelí samička, která klade vajíčka

Vytvořila A. Mašková

Program v Jihočeském muzeu

● VÝSTAVY:

7. 2. 2017 – 31. 12. 2017 ČESKÉ ŠLECHTICKÉ RODOVÉ RAŽBY 16. – 17. STOLETÍ Ukázka nevládních soukromých mincí předních českých šlechtických rodů 16. – 17. století. Reprezentativní tolarové a dukátové ražby nejbohatších šlechtických rodů období baroka dodnes patří mezi nejkrásnější mince naší historie.

15. 9. 2017 – 14. 1. 2018 JEDNY KARTY NESTAČÍ – BAREVNÝ SVĚT HRACÍCH KARET Výstava pořádaná společně s Clubem sběratelů hracích karet seznámí návštěvníky s bohatou a dlouhou historií této společenské zábavy. Předvedena bude nejen standardní produkce karet – karty mariášové, karty na Canastu, rummy, Černý Petr nebo kvarteta, ale i karty vykládací nebo taroky. Unikátem výstavy bude ukázka tzv. Macháckových karet vydaných koncem 19. století v Českých Budějovicích, jejichž reprint si návštěvníci budou moci v muzeu i zakoupit. Výstava představí výběr nejzajímavějších a nejzajímavějších karetních sestav uložených v muzeu či u soukromých sběratelů.

11. 10. 2017 – 21. 1. 2018 LETEM VČELÍM SVĚTEM – 150 LET ORGANIZOVANÉHO VČELAŘENÍ NA ČESKOBUDĚJOVICKU Výstava k 150. výročí organizovaného včelaření na Českobudějovicu se zabývá jak dějinami včelařství, tak představuje i aktuální výzkum Biologického centra Akademie věd ČR. Věnuje se též biologii a životu včely i využití včelích produktů. Součástí výstavy jsou například historické úly, medomety a další pomůcky pro chov včel. Stranou nejsou ani výrobky z medu a vosku ze sbírek muzeí. Vystavené předměty jsou nejen z Jihočeského muzea, ale také zapůjčeny od řady dalších institucí a soukromých sběratelů.

12. 11. 2017 – 31. 12. 2017 VZPOMÍNKY NA SOČSKOU FRONTU Řeka Soča (slovinštiny) nebo Isonzo (italsky, německy) je ve spojení s historií první světové války synonymem masových bitev. Jméno Soča se pak v literatuře Velké války proměnilo v příznačný název "Krvavá řeka". Válečné operace se v této oblasti odehrávaly na severu od Tolminské kotliny až k pobřeží Jadranu. Svým rozsahem si v ničem nezažaly s krvavým běsněním zákopové války západní fronty. Vyčerpávající boje, vleklou se s krátkými přestávkami od pozdního jara roku 1915 až do podzimu roku 1917, za přetrvávající italské přesily v živé síle i zbraních, znamenaly mimořádné bojové vypětí sil rakousko – uherské armády. V neposlední řadě se k válečnému běsnění a utrpení vojáků přidalo i extrémní přírodní prostředí, nemoci a nevyzpytatelné počasí. Je důležité připomenout si toto období historie první světové války už jen proto, že v něm bojovala a často padla velká řada našich krajanů...

12. 11. 2017 – 11. 11. 2018 PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA – LÉTA ZKÁZY A BOLESTI První světová válka je nyní, v době relativní hojnosti a blahobytu, vytěšněna z paměti lidí. Přitom to byl právě tento první globální válečný konflikt, který dal tvář dvacátému století. Desetimiliony mrtvých, desetimiliony zraněných fyzicky i duševně. Hlad, bída, pandemie španělské chřipky. Zhroutené státy, zničená města. Ale také naděje (bohužel plané) v podobě nových myšlenkových proudů a revolucí. O tom všem (a možná ještě dalším) by chtěla výstava být.

● STÁLÁ EXPOZICE:

PŘÍBĚH MĚSTA ČESKÝCH BUDĚJOVIC

● EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY

rezervace: 391 001 528, <http://www.muzeumcb.cz>

[vzdelavani/kontakty/objednavkovy-formular/](http://www.muzeumcb.cz/vzdelavani/kontakty/objednavkovy-formular/)
Krátkodobé edukační programy k výstavám:

„POBAVÍ A NAUČÍ“ Náhled do světa karetních her dospělých i vzdělávacích pro děti a mládež. Edukační program doprovázející výstavu Jedny karty nestačí představí zajímavosti o kartách a různé s nimi spojené didaktické aktivity. Program je doplněn o staronové techniky tisku a další výtvarné tvoření vlastních karet a je vhodný pro předškolní třídy MŠ a první stupeň ZŠ.

„MIZÉRIE VELKÉ VÁLKY“ Edukační program k výstavě PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA – LÉTA ZKÁZY A BOLESTI. Komentovaná prohlídka s interaktivními prvky a lístkovou brožurou navíc. Pohled na problematiku tradiční i netradiční formou. Vhodné zejména pro druhý stupeň základních a všechny ročníky středních škol.

„LETEM VČELÍM SVĚTEM“ Edukační program ke stejnojmenné výstavě. Je připraven ve variantách pro předškoláky, žáky ZŠ i studenty středních škol. Zaměříme se zejména na stavbu těla včely, důležitost opylovačů v přírodě, včely z pohledu ekologie, včelí produkty a na základy včelaření. Na komentovanou prohlídku s pracovními listy naváže i praktická část. Na program navazují další doprovodné akce.

Dlouhodobé edukační programy k výstavám:
Edukační program ke stálé expozici muzea

„Město České Budějovice v proměňaném času“

Program ke stálé expozici JčM. „Příběh města Českých Budějovic“, která mapuje dějiny města a okolí od pravěku až do 20. století. Program doplňují praktické úkoly a pracovní listy.

Geologické sbírky v Jihočeském muzeu

V doprovodu odborného pracovníka navštívíte depozitář s geologickou sbírkou.

Projekt **„Archeologické muzejní kuffíky“** nabízí edukační programy:

● „Život v době kamenné – lovci a sběrači“

● „Život v době kamenné – první zemědělci“

● „Život v době bronzové – využití prvních kovů“

Žáci a studenti mají jedinečnou možnost seznámit se s daným obdobím pomocí kopií nástrojů, zbraní a oděvů charakterizujících příslušné období.

www.muzeumcb.cz

JIHOČESKÉ MUZEUM
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Měsíčník pro děti Muzejníček © Jihočeské muzeum v Č. Budějovicích

Sestavil: Zdeňka Chvojková, tým JčM Kresba: Tomáš Kolegar

Fotografie: Helena Motyčková Sazba: Terezie Fojtlová

